

> Retouradres Postbus 18601 2502 EP Den Haag

Tweede Kamer
Vaste Kamercommissie Infrastructuur en Waterstaat
t.a.v. de voorzitter
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Datum	Pagina	Kenmerk
11 december 2024	1 van 2	2024-0000899902
Betreft		Uw kenmerk
Zienswijze op beleidsreactie minister van IenW op advies 'Geen afgesloten hoofdstuk'		22861-48/2024D40654

Geachte heer ,

Graag voldoet het Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding (hierna: het Adviescollege) aan het verzoek van de vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat om een zienswijze te geven op de beleidsreactie op het advies 'Geen afgesloten hoofdstuk'.¹

Vergroot de toegang tot de archieven over de vliegramp in de Bijlmer

In april 2024 bracht het Adviescollege op verzoek van uw Kamer advies uit over de toegang tot de archieven over de Bijlmervliegramp in het Nationaal Archief. Kunnen we de openbaarheid van dit archief vergroten, was de centrale vraag. Het antwoord was eenvoudig: ja, dat kan en ja, dat moet. Het Adviescollege is dan ook verheugd dat de minister inmiddels 27 inventarisnummers openbaar heeft gemaakt en er hard wordt gewerkt om op korte termijn nog eens 22 dossiers openbaar te maken. Daarmee zijn aanbeveling 1 en 2 uitgevoerd.²

Richt een commissie in die de balancing test uitvoert

Toegang tot het archief is een belangrijke voorwaarde voor democratische controle op ons bestuur. In die archieven is immers vastgelegd op welke wijze de overheid zich in politieke en bestuurlijke zin heeft beziggehouden met de samenleving. In ons staatsbestel heeft de overheid dan ook de plicht haar archieven in beginsel open te stellen.

---

¹ Zoals besloten in de procedurevergadering van 23 oktober 2024

² Kamerstuk 22861, nr. 48.

Er kunnen echter belangen zijn om de openbaarheid van deze archieven te beperken. Het belang van de luchtvaartveiligheid is daar een van: het verdrag van Chicago en Bijlage 13 beogen een veilige werkomgeving te realiseren waarin bij de ramp betrokkenen zich vrij voelen om informatie te delen. Na uitvoering van aanbevelingen 1 en 2 zal de openbaarheid van de resterende stukken daarom nog steeds beperkt zijn.

Het Adviescollege ziet aanleiding om de afweging voor deze resterende dossiers opnieuw te maken, en adviseert daartoe een speciale commissie in te stellen met vertegenwoordigers van alle betrokken belangen: mensen die staan voor de luchtvaartveiligheid en de just culture, journalisten en wetenschappers vanuit hun onderzoekende en controlerende rol, en niet in de laatste plaats de mensen die de ramp overleefden of mensen verloren. Het Adviescollege vindt het goed te zien dat de minister deze aanbeveling onderzoekt, en hoopt dat dit voortvarend gebeurt. Het spreekt voor zich dat ook in dit onderzoek alle bovengenoemde partijen betrokken horen te worden. We willen uw Kamer dan ook vragen dit goed in de gaten te houden.

Onderzoeksgids

Archieven kunnen door hun aard en opbouw soms lastig te begrijpen zijn. Toegang tot informatie bieden gaat daarom ook over het begrijpelijk en inzichtelijk maken van wat er is. Een onderzoeksgids kan daarbij helpen, zo heeft het Adviescollege geadviseerd in aanbeveling vier. Het is goed dat de minister ook deze aanbeveling oppakt. Het Adviescollege verwacht dat een dergelijk project snel kan worden uitgevoerd, zeker met een gezamenlijke (financiële) inspanning van IenW, OCW en het Nationaal Archief. Het Adviescollege merkt daarbij nog het volgende op. In zijn beleidsreactie schrijft de minister van IenW dat bij het uitvoeren van aanbeveling 1 en 2 al een veel uitgebreider overzicht is gemaakt van de diverse stukken in de dossiers. Deze beschrijvingen kunnen nu al verwerkt worden in de bestaande inventaris; hiermee hoeft niet gewacht te worden op de uitkomsten van het externe onderzoek.

Tot slot wil het Adviescollege u nog meegeven dat het van belang is dat de opvolging van ons advies geschiedt in overleg met de ministers van OCW en BZK, vanuit hun gezamenlijke verantwoordelijkheid voor toegang tot informatie. Mocht u prijsstellen op een nadere toelichting op deze zienswijze of het advies, dan is het Adviescollege uiteraard graag bereid een technische briefing te verzorgen of de leden afzonderlijk hierover te spreken.

Met vriendelijke groet,

Namens het Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding,

Ineke van Gent
voorzitter